

A Tompa és Vidéke Takarékszövetkezet a 234/2007. (IX.04) Kormányrendelet szerinti nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítése a 2013. december 31-i adatok alapján.

Kockázati elvek, módszerek

Kockázati stratégia

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését.

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőke megfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázat kezeléshez való viszonyát, mely alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

Kockázatvállalási politika, kockázatkezelési alapelvek:

A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

1. A takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (Biztonságos működés elve).
2. A takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (Összeférhetlenség elve)

3. A takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (Együttműködés elve)
4. A takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
5. A takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (Lényeges kockázatok kezelésének elve)
6. A kockázatok behatárolása érdekében a takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. (Költség-haszon elve)
8. A takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek/bankoknak. (Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)
9. A takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
10. A takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
11. A takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - Kockázatok alakulásának figyelése
 - Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
12. A takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. (Tiltott tevékenységek elve)
13. A takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázati étvágy, kockázati hajlandóság

A takarékszövetkezet kockázati étvágya, kockázati hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázat tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

Kockázatkezelés szervezet bemutatása, felépítése:

A takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés a felelős.

A takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalakat alakít ki és működtet, amely elősegíti a

- a szervezet prudens, hatékony és megbízható, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését
- a szervezet eszközeinek, az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét
- a Takarékszövetkezet zavartalan és eredményes működését, a vele szembeni bizalom fenntartását.

A takarékszövetkezet belső védelmi vonalát a felelős belső irányítás és a belső kontroll funkciók alkotják.

A felelős belső irányítás megvalósítását a takarékszövetkezet a megfelelő szervezeti felépítés és testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási és ellenőrzési funkciók gyakorlásával biztosítja.

A takarékszövetkezet a hatékony és átfogó, az intézmény összes tevékenységére és szervezeti egységére kiterjedő belső kontroll funkció megvalósítása érdekében:

- Kockázat kontroll funkciót (továbbiakban: kockázatkezelés)
- Megfelelőség biztosítási funkciót
- Belső ellenőrzési rendszert alakít ki és működtet.

A takarékszövetkezetnél a kockázatok alapos figyelését, elemzését, a kockázatok előzetes kiszűrését a kockázatkezelő végzi.

Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási körei

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A tőketervezés során szükséges, hogy a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatát megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza), meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre.

A tőketervezés a következőket foglalja magába:

- a szavatoló tőke és a belső tőke elemeinek meghatározása és az elemek figyelembe vehetősége, és rendelkezésre álló tőke számszerűsítése
- a minimális tőkekövetelmény kiszámítása
- belső tőkeszükséglet számítása
- a lényeges kockázati típusok belső tőkeszükségletének meghatározása a különböző kockázati típusok belső tőkeszükséglete alapján
- a limiten belüli kockázatok és a nem számszerűsíthető kockázatok fedezéséhez szükséges tőketöbblet meghatározása
- a szabályozás által előírt tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítása
- a rendelkezésre álló tőke összehasonlítása a belső tőkeszükséglettel és a szabályozás által előírt tőkekövetelménnyel

Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elveire és pontjaira, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák :

A Takarékszövetkezet - mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet – a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezési kockázat mérséklésére alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak, az általa foganatosított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét.

A Takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgya(ka)t ismer el, amelyik likvid és értékálló.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli - bírósági végrehajtás keretében vagy bíróságon kívül történő - értékesítése vagy megtartása alapján a biztosított követelés kielégítésére az ügyfél – vagy ahol a fedezet harmadik személy birtokában van, e harmadik személy – nem teljesítése, fizetéseképtelensége esetén, vagy egyéb, a felek megállapodása szerinti, a kielégítési jog megnyíltát eredményező hitelesemény beálltakor. A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős.

A Takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni.

A fedezetek felülvizsgálata során a Takarékszövetkezet kiemelt figyelmet fordít a Hkr.-ben rögzített kapcsolódó rendelkezésekre.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése az éven túli kockázatvállalás esetén éves gyakorisággal történik. Az újraértékelése során a Takarékszövetkezet fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét vizsgálja.

A kockázatmentesítés figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető, hogy ha a kitétség súlyozásánál a kockázatmentesítést már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmentesítésként nem számítható be. A Takarékszövetkezet, mint egyszerű módszer alkalmazó hitelintézet számára további megkötés, hogy nem veheti figyelembe a kockázatmentesítést, ha a kitétség lejáratára hosszabb, mint a fedezeté.

A kockázatmentesítés figyelembe vételével kapcsolatosan általános szabály, hogy a kitétség tőkekövetelménye a kockázatmentesítés figyelembe vételét követően nem lehet magasabb, mint a kockázatmentesítés hatásának figyelembe vétele nélkül.

Javadalmazási politika

Takarékszövetkezetünk rendelkezik javadalmazási politikával. A takarékszövetkezet mérlegfőösszege nem haladja meg az 500 milliárd forintot és nincs olyan vezető tisztségviselője vagy munkavállalója, akinek az intézménytől származó éves jövedelme eléri a 300 millió forintot, így a javadalmazási politika kialakításával és működtetésével kapcsolatos kötelezettségének – a Kormányrendelet 4. §-a alapján –

- a) a kiemelt személyek körének Javadalmazási Politikában történő azonosításával (amelybe legalább az intézményt vezető első számú vezetőnek, a szervezeti egység vezetését ellátó igazgatósági tagnak, valamint a kockázatkezelésért felelős vezető bele tartozik), és
- b) a kiemelt személyek javadalmazása teljesítményjavadalmazási elemeinek a Kormányrendelet 7. § szerinti kötelező teljesítménymutatók és előírások alapján, Javadalmazási Politika szerint történő meghatározásával, valamint pénzben történő megfizetésével, tesz eleget.

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság fogadja el és vizsgálja felül, míg a Felügyelő Bizottság felel annak végrehajtásáért, a belső ellenőrzés legalább évente felülvizsgálja.

Jelen érvényes javadalmazási politikában csak pénzbeni juttatás szerepel.

Javadalmazási politika szerint a kiemelt személyek köre:

- ügyvezető-igazgatók
- kockázatkezelő
- számviteli osztály vezetője

A teljesítményjavadalmazás

A teljesítményjavadalmazás kifizetése – a Kormányrendelet 4. b) pontja alapján – készpénzben történik.

A takarékszövetkezet a teljesítményjavadalmazást teljes egészében a következő mutatók alapján állapítja meg:

- a) a nem teljesítő hitelek részarányának változása,
- b) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- c) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- d) az elért adózás előtti eredmény.

A kiemelt kör az éves alapbére 40%-át kaphatja meg prémiumként.

A cafetéria juttatásra minden munkavállaló, beosztásától függetlenül (munkaidő függvényében), egyenlő összegben jogosult.

2013. évben a javadalmazási politika szerinti kiemelt személyek részére prémium kifizetésre, végkielégítésre nem került sor.

SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

A Takarékszövetkezet 2013. évi auditált adatai alapján (m Ft-ban):

1	Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	283,706
2	Alapvető tőke	241,776
3	Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	60,142
4	Befizetett jegyzett tőke	55,000
5	a) Cégbíróságon bejegyzett tőke	55,000
6	Alapvető tőke csökkentés	-2,690
7	Tőketartalék	7,832
8	a) számviteli tőketartalék	7,832
9	Alapvető Tőkeként Elismert Tartalékok	183,853
10	Tartalékok	183,853
11	Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	0,622
12	Számviteli lekötött tartalék	0,622
13	Általános tartalék	18,963

14	Eredménytartalék	164,268
15	a1) Számviteli eredmény tartalék ha pozitív	164,268
16	Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi eredmény ha pozitív	0
17	Általános kockázati céltartalék	0
18	(-) Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-2,219
19	(-)Immateriális javak	-2,219
20	Járulékos tőke	41,930
21	Értékelési tartalékok	41,930
22	a) értékhelyesbítés értékelési tartaléka	41,930

A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák:

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának ki kell terjednie a takarékszövetkezet minden lényeges kockázatára, a kockázatok mérésére, kezelésére, figyelésére és jelentésére, valamint a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke meghatározására, folyamatos meglétének az ellenőrzésére és a tőkemegfelelés jelentésére, a minimális tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítására.

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint a Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamata arányos tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/D §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert:

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz

Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések elkészítése
3. Tőke tervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A Hpt.76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitétségi osztályonkénti bontásban (2013.12.31-én, m Ft-ban):

1	SA módszer tőkekövetelménye kitétségi osztályok szerint összesen	31,058
2	Központi kormányok és központi bankok	
3	Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	
4	Közszektorbeli intézmények	
5	Multilaterális fejlesztési bankok	
6	Nemzetközi szervezetek	
7	Hítelinézetek és befektetési vállalkozások	16,053
8	Vállalkozások	6,929
9	Ebből: rövid lejáratú követelések	0,68
10	Lakosság	1,42
11	Ingatlannal fedezett követelések	
12	Késedelmes tételek	0,131
13	Fedezett kötvények	
14	Kollektív befektetési értékpapírok	
15	Egyéb tételek	6,525

Késedelem és hitelminőség-romlás

1) A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre a 2)-5) alatti pontokban foglalt kivétellel a kitétségnek az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez - a 2)-5) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

- a) 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitétség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a,

- b) 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel vagy a leányvállalatával szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitettség esetén

1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és

b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén

1. a kettőszázötvenezer forintot, vagy

2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

2) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,

- Egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

3) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

4) A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezéskockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.

5) Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a PSZÁF által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15%-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

Értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása.

A céltartalék képzés és értékvesztés elszámolás során a takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény valamint a vonatkozó kormányrendelet alapján jár el.

A Takarékszövetkezet 2001. január 1-ét követően a forgatási és befektetési célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontján a befektetés könyv szerinti értéke és a piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megterülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet forgatási és befektetési célú állampapírokban való kihelyezései kockázatmentesnek minősülnek, így azok kapcsán értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

A Takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a vonatkozó kormányrendelet értelmében értékvesztést számol el az átvett eszközök, készletek, egyéb követelések után.

A takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Ugyancsak céltartalékot képez a nyugdíjra és a végkielégítésre, valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék képzés, - felszabadítás, illetve - felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget kell figyelembe venni.

A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűségét és nagyságát
- a megtérülés valószínűségét
- az eszköz minősítési kategóriáját
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokat.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a takarékszövetkezet értékvesztést képez. A befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszairásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

Az átvett eszközök, készletek és egyéb követelések tekintetében az értékvesztés visszairása akkor lehetséges, ha a követelés értéke teljes egészében megtérül.

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege osztályonkénti bontásban (mFt):

Kitettségi osztály	Állomány
Központi Kormány	949,771
Önkormányzatok	
Hitelintézetek	804,569
Vállalkozás	86,844
Lakosság	31,448
Késedelmes tételek	13,357
Egyéb tételek	102,027
Összesen	1988,016

A kitettségek földrajzi - legalább országokénti - megoszlása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezett nem végez határon átnyúló tevékenységet.

Kitettségek hátralevő futamidó szerinti bontása (mFt):

A Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

A kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél kategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

Kitettségek hátralevő futamidó szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

Gazdasági ágazatbeli megoszlása

1. késedelmes tétel és a hitelminőség romlást szenvedett kitettség

A Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

2. Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeg (mFt):

Ügyfélkategória	Nyitó állomány	Év.képzés min.miatt	ÉV.képzés egyéb ok miatt	Év.visszaírás ráf.csökk min.miatt	Év.visszaírás bev.min. miatt	Záró állomány	Árf.veszt. miatti Év.
Nem pénzügy. Váll.	0,007	0,193		0,193	0,007		
Egyéni váll.	0,188	0,680		0,680	0,108	0,080	
Lakosság	12,685	2,712		1,102	1,929	12,366	

Egyéb		0,006		0,006			
Vagyoni érd.	0,500					0,500	0
							0
Összesen	13,380	3,591		1,981	2,044	12,946	0

	Nyitó egyenleg	Képzés	Felszabadítás min.jav.miatt	Záró egyenleg
Függő és jövőbeni köt.képzett céltartalék	0,000	0,002	0,001	0,001
Általános kockázati céltartalék	0	0	0	0

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve földrajzi legalább országokénti megoszlás szerinti bontásban.

A Takarékszövetkezetnek nyilvánosságra hozatali adata nincs, mivel határon átnyúló tevékenysége nincs.

SZTENDERD MÓDSZER

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tökekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezetet fogad el.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján, az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat alkalmazza a Takarékszövetkezet. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei és típusai:

A Takarékszövetkezet nem alkalmazza a mérlegen belüli és kívüli nettósítást a hitelezési kockázat tőkekövetelményének mérséklése során.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai:

Az általános rendelkezések szerint a Takarékszövetkezet hitelkapcsolat létesítése esetén – a potenciális hitelkockázatok lefedése, a megtérülés biztonsága érdekében – az ügyfelekkel/partnerekkel létrejött szerződésben/ügyletekben meghatározott mértékű biztosíték nyújtását köti ki.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során alapvetően az adott ügyletből való megtérülés kockázatát kell vizsgálni és felmérni, emellett azonban az ügylet mögött álló biztosítékoknak minden esetben fedezetet kell nyújtaniuk a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről, érvényesíthetőségéről, hozzáférhetőségéről, a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók, illetve nagykockázatnak minősülő kihelyezés esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni.

A fedezetek biztosítása érdekében a hiteligénylőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene.

A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél-, illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását.

A jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző ranghelyeken szereplő bejegyzéseknek az ingatlan könyv szerinti nettó értékéhez vagy a vagyonértékelő által meghatározott értékéhez (ha ez utóbbi az alacsonyabb) viszonyított hányadát.

A Takarékszövetkezet fedezetként általában tehermentes ingatlant fogad el.

A Takarékszövetkezet folyamatosan figyeli a hitelek szerződés szerinti visszafizetését, kockázatvállalásait havonta minősíti, szabályozásoknak megfelelően értékvesztést, céltartalékot képez.

Az elismert biztosítékok fő típusai

A hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapítása szabályairól szóló utasításban meghatározott elismert biztosítékok közül a takarékszövetkezet által alkalmazott biztosítékok közül elsődlegesen és önállóan elfogadható fedezetek:

I. Elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek

1.1. Állami garancia, állami garanciával egyenrangú garanciák

- 1.2. Állami kezességvállalás
- 1.3. Egyéb garancialapok
- 1.4. Bankgarancia

II. Elismerhető, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek

1. Pénzügyi biztosítékok
 - 1.1. Óvadék
 - 1.2. Államilag garantált értékpapírok
 - 1.3. Készfizető kezesség
 - 1.4. Mezőgazdasági östermelő árbevétele
 - 1.5. Számlára érkező jóváírás, illetve befizetés
 - 1.6. Támogatások előfinanszírozásánál a támogatás összeg
2. Zálogjog:
 - 2.1 Ingatlanon
 - 2.1.1. Zálogjog életbiztosítási kötvényen
 - 2.2. Zálogjog járműveken, gépeken, berendezéseken
 - 2.3. Zálogjog árukészleten

A tételekhez (kintlévőségekhez) kapcsolódó fedezetek bevonásának sorrendje:

A fedezetek bevonásának sorrendjét meghatározza, hogy a kikötött, rendelkezésre álló fedezetekből való igényérvényesítés esetén melyik biztosítja a követelés leggyorsabb és legbiztosabb megtérülését. Leginkább célravezető a pénzügyi biztosíték, majd az ingatlanra, illetve az ingóságokra kikötött dologi biztosítékok, ezt követően a személyi biztosítékokból történhet az igényérvényesítés.

A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái:

A beszámolás évében takarékszövetkezetünk nem fogadott el előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet és hitelderivatívát.

A hitelezési kockázat-mérés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk.

A hitelezési kockázat mérés során felmerülő hitelezési kockázati koncentrációk az egyes ügyfelekkel szembeni közvetlen és/vagy közvetett kitettségek eloszlását kell érteni, amikor az ügyfelek viszonylag kis számú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra, okokra visszavezethető nem teljesítése veszélyezteti az intézmény üzletszerű működését. A Takarékszövetkezet hitelezési koncentrációs kockázat tőkeszükséglete 2013. december 31-én 31.058 e Ft volt.

A Takarékszövetkezet kitettségeknél garanciát és készfizető kezességet nem vett figyelembe.

KERESKEDÉSI KÖNYV

A Takarékszövetkezet kereskedési könyvet nem vezet.

KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK ÉS POZÍCIÓK

A Takarékszövetkezet más intézményekben található részvényeinek mérleg szerinti értéke 12 896 e Ft.

2013. évben a Takarékbanki „C” részvényt értékesítette takarékszövetkezetünk, amelyből 16.923 Ft eredmény keletkezett.

Egyéb részvényekben lévő kitettsége a Takarékszövetkezetnek nincs.

Kamatláb kockázat

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő elemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját.

A Tagintézmény a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Ez látható az alábbi táblázatban.

Időszak / Devizanem	HUF	EUR	USD	CHF	GBP	JPY
2012. I.	3,42	0	0	0	0	0
2012. II.	8,60	0	0	0	0	0
2012. III.	7,41	0	0	0	0	0
2012. IV.	7,97	0	0	0	0	0

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/J. § értelmében az alapmutató módszer szerint számolja, amelynek értéke 2013. december 31-én: 17 390 e Ft.

Tompa, 2014. május 22.

Tompa és Vidéke Takarékszövetkezet
Igazgatósága